

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/6983,Wernisaz-wystawy-Strajk-porozumienia-zwiazek-W-30-rocznice-powstania-Niezalezneg.html>
22.03.2026, 20:42

Wernisaż wystawy „Strajk – porozumienia – związek. W 30. rocznicę powstania Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego »Solidarność« w Hucie »Katowice«” – Czeladź, 8 września 2011

08.09.2011

8 września 2011 r. o godz. 18.00 w Muzeum Saturn w Czeladzi (ul. Dehnelów 10) odbył się wernisaż wystawy „Strajk – porozumienia – związek. W 30. rocznicę powstania Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego »Solidarność« w Hucie »Katowice«”. W ramach spotkania prelekcję wygłosił współautor wystawy dr Jarosław Neja.

Ekspozycja została przygotowana w 30. rocznicę podpisania porozumienia katowickiego z 11 września 1980 r. Autorami wystawy są dr Jarosław Neja oraz dr Tomasz Kurpierz, pracownicy naukowcy z Oddziałowego Biura Edukacji Publicznej IPN w Katowicach. Wystawa powstała przy współpracy Stowarzyszenia Pokolenie w Katowicach oraz Międzyzakładowej Organizacji Związkowej NSZZ „Solidarność” ArcelorMittal Poland S.A. – Dąbrowa Górnicza.

Na 24 planszach zaprezentowano historię NSZZ „Solidarność” Huty „Katowice” w szerszym kontekście dziejów śląsko-dąbrowskiego ruchu solidarnościowego. Cezurą początkową wystawy są wydarzenia lat 70., które doprowadziły do zrodzenia się masowego ruchu społecznego, między innymi powstanie Wolnych Związków Zawodowych, które zapoczątkowały pracowniczy ruch opozycyjny oraz wybór Karola Wojtyły na papieża i jego pierwsza pielgrzymka do Ojczyzny, która była katalizatorem polskiego „Sierpnia '80”. Na pozostałych planszach w przystępny i atrakcyjny dla odbiorcy sposób zaprezentowano najważniejsze wydarzenia z historii śląsko-dąbrowskich struktur NSZZ „Solidarność”.

Wystawa będzie prezentowana do 4 października 2011 r.

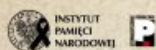
[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

W 30. ROCZNICĘ POWSTANIA
NIEZALEŻNEGO SAMORZĄDNEGO ZWIĄZKU ZAWODOWEGO „SOLIDARNOŚĆ” W HUCIE „KATOWICE”

STRAJK – POROZUMIENIA – ZWIĄZEK

Strajki 1980 r. i podpisanie porozumień sierpniowych dały początek Niezależnemu Samorządnemu Związkowi Zawodowemu „Solidarność”, który szybko stał się wielomilionowym ruchem społecznym. W 1980 r. zaowocowały doświadczenia zgromadzone podczas poprzednich „polskich miesięcy”: Czerwca i Października 1956, Marca 1968, Grudnia 1970 i Czerwca 1976 oraz przeżycie wspólnoty i solidarności w czasie pierwszej pielgrzymki Jana Pawła II do Ojczyzny. Dzięki temu Polska stała się na kilkanaście miesięcy enklawą wolności w całym bloku wschodnim.

Wystawa przygotowana przez Instytut Pamięci Narodowej – Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej w Katowicach przy współpracy Stowarzyszenia Pokolenie w Katowicach i Międzyzakładowej Organizacji Związkowej NSZZ „Solidarność” Arceko/Witki Poland S.A. – Dąbrowa Górnicza

Manifestacja śląsko-dąbrowskiej „Solidarność”,
Katowice, 11 listopada 1980 r.
Fot. Władysław Morawski

Zajęcia na katowickim rynku, 20 października 1981 r. Fot. Bogdan Kulakowski

Okolica szpitali „Sosnowiec” po rozpyleniu gazu, październik 1981 r. Fot. Stanisław Jakubowski

Jesienią 1981 r. w regionie miały miejsce prowokacje wymierzone w „Solidarność”. 20 października po likwidacji przez milicję punktu sprzedaży prasy związkowej na Rynku w Katowicach wybuchły zamieszki, w których uczestniczyło około 3 tys. osób. Siedem dni później „nieznani sprawcy” rozpylili gaz przed kościołem „Sosnowiec” w Sosnowcu, w wyniku czego do szpitala z objawami zatrucia trafiło kilkadziesiąt osób.

Poszkodowani w wyniku rozpylenia gazu, październik 1981 r. Fot. Stanisław Jakubowski

Leszek Waliszewski, przewodniczący Zarządu Regionu Śląsko-Dąbrowskiego wśród poszkodowanych górników, październik 1981 r. Fot. Stanisław Jakubowski